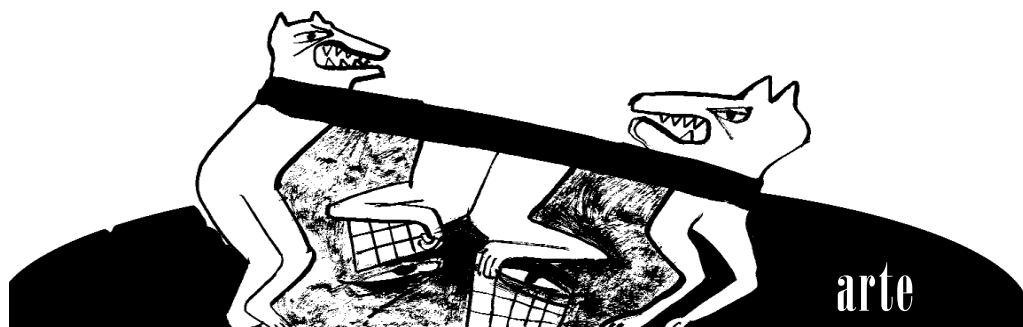

Dar nu numai succesul de public, ci mai ales ora de studii, văzută la două zile după spectacol, contura seriozitatea proiectului acestei companii.

Italienii spun că atunci când Dumnezeu a făcut pământul a simțit ca îi mai lipsește ceva. Și dintr-o dată și-a dat seama ce anume. A luat un bulgăre de pământ și l-a aruncat în mare.

A apărut astfel Italia și totul era acum așa cum trebuie și a fost în sfârșit mulțumit. Sibiienii au o mulțime de lucruri frumoase cu care se pot mândri: orașul însuși, pe străzile cărui plimbându-te poți face o istorie a arhitecturii transilvănene, de la medieval, trecând prin baroc și neoclasic până la modern, apoi un muzeu unde poți adăsta îndelung în fața unor tablouri de Memling, Van Eyck, Bruegel, Jordans sau Teniers (care plecate de curând la Paris au atras mii de vizitatori, iar directorului Muzeul Brukenthal, Sabin Adrian Luca, i-au adus o Medalie de Aur pentru dezvoltarea relațiilor culturale în spațiul francofon), și, în fine, poți intra la Teatrul „Radu Stanca” și vedea o piesă bună sau poți să te duci la noua sală de concerte a Filarmonicii, o construcție modernă, care a integrat inteligent și cu mult bun-gust un turn medieval și fragmente din centura de apărare a cetății și poți asculta acolo un concert, ca acela dirijat pe 14 ianuarie de Petre Sbârcea, cu sala plină. Și totuși Sibiului îi mai lipsea ceva. Din Sibiu lipsea Dansul. Companii în turneu au venit aici, mai ales în 2007, când Sibiul a fost Capitală Culturală Europeană, lipsea însă o trupă a locului. Și de un an și jumătate s-a înființat Teatrul de Balet Sibiu și astfel, în sfârșit, toate muzeele au acum locul lor în cetate.

Principalul vinovat al acestei mici minuni este directorul Teatrului de Balet, Ovidiu Dragoman. Numele îl predestina oricum, căci dragomanul era un Evul de Mijloc, în Țările Române, un fel de diplomat, un tâlmaci, traducător în acest caz al doleanțelor artei dansului pe lângă autoritățile locale – din fericire, în cazul Sibiului, deplin convinse că identitatea și renumele orașului pot fi căpătate, în primul rând, prin cultură. Și mai mult decât atât, înființarea acestei companii vine după câțiva ani negri pentru dans, în care au dispărut Teatrul de Balet „Oleg Danovski” din Constanța, prin comasare și companiile de dans contemporan „Orion” și „Contemp”. În acest context, înființarea Teatrului de Balet Sibiu este de-a dreptul reconfortantă pentru întreaga sferă a dansului de la noi. Compania, ca mai toate trupele europene, are o compoziție internațională, numărând în componența ei opt români (absolvenți ai Liceelor de Coregrafie din Cluj și din București), patru europeni (din Belgia, Finlanda și Noua Zeelandă) și opt japonezi, iar repertoriul, după numai un an și jumătate, este și variat și bogat. Au montat aici Cristina Hamel (*Pas de quatre* și *Divertissement pentru dans - Bernstein*), Monica Fotescu Uță (*Trilogia Ionesco: Lecția, Scaunele, Rinocerii*) și Liana Iancu (*Cenușăreasa* și *Doină*) și compania a fost deja în turneu în Japonia. De curând, au avut o nouă premieră cu *Spărgătorul de nuci*, de Piotr Ilici Ceaikovski, în regia și coregrafia lui Valentin Barteș. Aflat la a doua generație de dansatori – tatăl său, Emilian Barteș, fiind un talentat prim

■ liana tugearu

Teatrul de Balet Sibiu

balerin al Operei Române din Cluj Napoca – Valentin Barteș, are deja o carieră remarcabilă, ca dansator, în Croația, la Zagreb și Split și în SUA, la Westcester Ballet Company, din New York. Stabilit în 1996 în Japonia, ca artist și coregraf indepen-

dent, fondează în 2005 Valentino Dance Center, în Tokyo, unde, alături de alți dansatori profesioniști, face cursuri, workshop-uri și spectacole. Montat în maniera clasică, *Spărgătorul de nuci* de la Sibiu se particularizează prin mici intervenții, care toate

fac deplin accesibilă copiilor înțelegerea poveștilor din spectacol și aduc un plus de candoare întregii montări: Pomul de Crăciun crește sub magia unchiului Drosselmeyer (interpretat chiar de Valentin Barteș) și astfel le este ușor micuților spectatori să înțeleagă cum poate crește și minuscula jucărie, Spărgătorul de nuci, la dimensiunile unui om. Apoi copilașii-interpreți, care-i întrușipează pe șoricea și pe soldații care se luptă cu ei, sunt de-a dreptul adorabili. Primul act este mai puțin inspirat în coregrafia pentru cei mari și are și două scăpări de regie: în mijlocul desfășurării seratei, părinții își strâng mâinile, se salută, ca și când ar urma să plece și apoi petrecerea continuă și tot astfel, cei doi servitori, care de altfel aduc o notă comică bine plasată, dansează însă în rând cu stăpânii, ceea ce nu corespunde uzanțelor epocii. Actul doi încântă însă prin partiturile clasice, bine susținute și de costumele spumoase semnate de Carmen Siminie, dar excelează mai ales prin dansurile de caracter – dansul spaniol, cel chinez, cel rus (*trepak*) și cel indian și se impune prin excelenta interpretare, de un autentic profesionalism al rolului Zânei Dulciurilor realizat de Asami Kasuya, secondată de partenerul ei, Zuki Seki, bun dansator, dar care mai are încă de lucru cu sine. Reina Amakasu, în rolul Clarei, și Dan Haja, în cel al Spărgătorului de nuci, și-au interpretat și ei corespunzător rolurile, ca și dansatoarele din *Pas de Trois*, Alexandra Nicoleta Rus, Shoko Yamada și Andreea Jura. În ansamblu, un spectacol dinamic și totodată delicat prin nuanțe, colorat și interpretat cu multă dăruire, *Spărgătorul de nuci* s-a desfășurat în sala mare, arhiplină, a Casei de Cultură a Sindicatelor. Dar nu numai succesul de public, ci mai ales ora de studii, văzută la două zile după spectacol, contura seriozitatea proiectului acestei companii și posibilitățile ei de dezvoltare – bune condiții de desfășurare și o oră complexă și completă se exercită, ca la orice mare companie din lume. Și, ca un ultim argument pentru viitorul promițător al companiei, la plecare, un membru al echipei tehnice, nu al celei profesionale, ne-a spus, cu mândrie, că în curând compania de balet va avea o sală de studii de două ori mai mare. Fericit e dansul pe meleagurile sibiene! Desigur mai sunt multe de făcut, dar cine a pornit atât de bine are toate șansele să ajungă departe. ■

A murit actorul Georges Wilson

În România, a putut fi văzut prima oară în anii '60 în filmul lui Henri Colpi „O absență îndelungată”, Palme d'Or la Cannes în 1961 ex-aequo cu „Viridiana” lui Buñuel. Juca rolul unui cerșetor amnezic în care o femeie (Alida Vali) crede a-și recunoaște soțul deportat cu ani în urmă. A jucat în peste 80 de filme, între care „Iapa verde” al lui Claude-Autant Lara și „Străinul” lui Visconti. În teatru, roluri la fel de numeroase, Ubu din piesa lui Jarry, Arnolphe din „Școala femeilor” de Molière, Danton din piesa lui Büchner, Galilei din piesa lui Brecht și altele multe. S-a stins din viață miercuri 3 februarie, în vârstă de 88 de ani (n. 16 octombrie 1921).